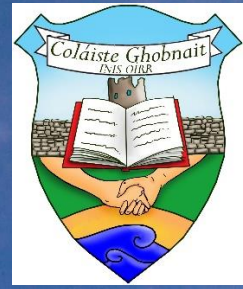

Coláiste Ghobnait

Inis Oírr

Social, Personal and Health Education Policy

2023/2024

Adopted by the Board of Management on ??/??/20??

Approved by Galway and Roscommon Education and Training Board (GRETB) on
??/??/20??

This policy has been prepared in consultation with Parents, Students, Staff, The Board of
Management and GRETB

THIS POLICY APPLIES TO:

Pupils, School Staff, Parents, the school's Board of Management as well as Galway and Roscommon Education and Training Board.

MISSION STATEMENT

Our mission at Coláiste Ghobnait is to encourage the educational, intellectual, physical and cultural development of the school's students in a pleasant and healthy environment that prioritises the self-esteem, independence and development of all members of the school community.

SCHOOL VISION

"Growing and learning together diligently through the medium of Irish, in which balance, respect for well-being and integrity are given priority, with the spirit of co-operation among the whole school community."

ETHOS

INTRODUCTION AND WHAT IS SOCIAL, PERSONAL AND HEALTH EDUCATION?

Coláiste Ghobnait is doing the SPHE short course. Coláiste Ghobnait welcomes this short course as a means of emphasising the importance of student participation and engagement in our school's learning process and, in opting to add it to the school's Junior Cycle programme, ensure students are given dedicated time and space to learn about themselves, take care of themselves and make informed decisions about their health and wellbeing. They also have an opportunity to have their SPHE Learning recognised in the Junior Cycle Student Awards. It consists of four strands, each one focusing on a different area of learning but interconnected with social, personal and health education: 'Who am I?', 'Minding myself and others', 'Team Up' and 'My Mental Health'. There is particular emphasis on the importance of student participation and engagement in the learning process as key to learning in the affective domain.

Relationships and Sexuality education (RSE) is important for the young person at this stage of their life. They are exposed to a lot of information about relationships and sex from informal sources, the media and online. SPHE provides the context in which the young person can learn about the important physical, social, emotional and moral issues involved in relationships, sexual health and gender identity, including where to get reliable information from trusted sources.

SPHE gives students special assistance to develop and to learn skills and to care for themselves and others. This subject helps them to make correct decisions about their health, personal life and social development. It's also important to build on what the student learned in primary SPHE education. The learning in SPHE is essentially supported by a positive empowering whole school environment and through relevant school measures/guidelines including RSE, anti-bullying and substance mis-use policies and child protection guidelines. This wider context of learning in SPHE helps to ensure that students learn to make informed decisions in relation to their health and wellbeing. These decisions receive further supports and encouragement in the form of school, community and national policies and guidelines.

SPHE IN SCHOOL

AIM AND RATIONALE

Aim

The aim of this short course is to develop a student's positive sense of themselves and that of their physical, social, emotional and spiritual health and wellbeing. It also aims to enable young people to develop and maintain healthy relationships.

- Students are given opportunities in SPHE to revisit various themes which focus on developing self-awareness and respect for others, as well as the skills of self-management, communication, coping with problems, decision-making and relating to others
- It also emphasises the importance of student participation and engagement in the learning process as a key element of learning in the effective domain
- The skills involved are vital for self-fulfilment, for living in communities and for full engagement in learning beyond SPHE
- Personal reflection, resilience and empathy are also promoted through SPHE
- A supportive school environment is essential for SPHE to be effective
- In school, emphasis will be placed on listening, communicating and respect and on the ability to handle confrontation properly
- School staff have an input in the reviewing of the SPHE Policy. A copy is sent to all staff members. They are given an opportunity to express their views
- School staff are told when whole school events are to take place i.e. day on bullying, wellbeing week, friendship week and healthy day, positive mind.

In Junior Cycle, six indicators – Active, Responsible, Connected, Resilient, Respect and Awareness – have been identified as central to students’ wellbeing. The learning in SPHE provides learning opportunities which facilitate development of the indicators and which enhances the school’s junior cycle wellbeing programme.

SENSITIVE ISSUES, CONFIDENTIALITY AND REFERRAL

- A Child Protection Policy is in place
- A teacher cannot guarantee a student total confidentiality and students must be made aware of this
- If a teacher comes across information which indicates that a child is at risk the teacher must follow the Child Protection Procedures for Primary and Post Primary Schools
- The teacher must be open and sensitive to the needs of the group, respond openly and honestly to questions
- A teacher should use their own professional skill when reaching a decision on what is in the best interest of the group
- All students know the DLP and Deputy DLP. A copy of this is displayed in every classroom, in the toilets and is also to be found in every student diary.

THE SCHOOL’S APPROACH TO SPHE

For a six week period, following the Christmas break, RSE will be taught in Coláiste Ghobnait as part of the Social, Personal and Health Education programme. Parents/Guardians are advised to avail of this opportunity to discuss RSE with their son/daughter.

The subject teacher (SPHE) is responsible for sending an e-mail to Parents and staff when the SPHE programme is being taught in the school.

Teaching and learning is closely associated with personal and social development. Social and personal development depends on the manner in which staff relate to one another and to the students. It also depends on standard of relationships amongst the students themselves.

All teachers will take the above points into consideration in all of their classes and at extracurricular events so as to create social and personal development. A supportive school environment is essential for SPHE to be effective.

It is essential that:

- People feel respected
- Self-Confidence is nurtured
- Respect, equality and tolerance is apparent
- Emphasis is placed on high standards
- Those with problems are supported
- Open communication is visible
- A person’s effort is recognised and rewarded
- Individuality and differences are respected
- Confrontation is handled fairly
- Students who work independently and creatively are encouraged
- Respect/social or moral values are encouraged.

The above points are discussed with students in SPHE class to allow students to understand their importance, be involved and develop them.

The teachers, Board of Management, Principal, parents and students need to give the SPHE programme their full support for it to be effective. Student voice is a central part of the SPHE programme.

Examples of whole school events:

- Anti-Bullying Day
- School Notice Board
- Friendship Day
- Wellbeing Day
- First Years design an anti-bullying poster in SPHE class – students have a copy in their diaries and it's also on display in all classrooms
- SPHE Programme
- Mental Health Day.

SPECIAL NEEDS

The Continuum of Learning Support is implemented in the school for students with special needs. We understand that flexibility and sensitivity will be needed from time to time in the SPHE programme.

CONNECTION WITH OTHER SUBJECTS

The cross-curricular support element is very important in the SPHE programme. It is very much connected to subjects such as Physical Education, CSPE, Science, Home Economics and many other subjects as topics related to SPHE are discussed.

SPHE learning takes place in every single school subject. Emphasis is placed in all subjects on student development, whether moral, spiritual, social or personal.

SPHE TIMETABLE

It is school policy to provide students in Year 1, 2 and 3 with two SPHE classes per week. Years 1, 2 and 3 are doing the short course. See Appendix 1.

TRAINING

The teacher must be open and sensitive to the needs of the group, respond openly and honestly to questions.

The school will fully support teachers attending in-service courses when necessary. A record of the professional development being undertaken is stored in the school and also in the teacher's subject plan.

See below training completed by teachers.

NAME	COURSE
Olivia Gadd	2 lá OSPS PDST – 2018/2019
Olivia Gadd	Friends for Life – 2018/2019
Olivia Gadd	An tSraith Shóisearach RSE – 2021 HSE mind out' Sraith Shinsearach – 2019 HSE Healthy food made easy – An tSraith Shóisearach 2019

TEACHING STRATEGIES

As this programme skills based the teaching strategies must emphasise discussion, learning system, attitude, skills, information, brainstorming, games, art work, project work, class/group work participation and the student's stage of development. The student will be at the core of these teaching strategies. The student's age and point of development is taken into consideration. Students reflect on the learning.

RESOURCES

- Department's guidelines for teachers
- Circulars
- Websites (see the teacher's subject plan)
- Junior Cycle short course specification.

USING GUEST SPEAKERS AND OTHERS

Visitors can enhance the quality of provision but only when availed of in conjunction with the RSE planned programme, not instead of it.

If it is decided to avail of an external Guest Speaker or external workshop for an aspect of the programme the teacher must follow the guidelines laid out for guest speakers and obtain the Principal's permission beforehand (See Appendix 3).

If a visitor is being invited:

- Prior to the invitation the teacher and principal will discuss guest speakers and the presentation content. The guest speaker will be informed of the SPHE policy and will be asked to adhere to the policy
- The SPHE teacher will be involved in all aspects of the visit, i.e. preparation, presentation and assessment, whenever the visitor steps into the classroom a teacher will also be present
- The SPHE teacher will let the staff know about the visitor and the content up for discussion
- The class teacher will inform each Parent/Guardian by letter about Guest Speakers
- All parents are required to sign a consent form for all visitors to the SPHE class. The SPHE teacher will give students the consent form for their Parent/Guardian to sign (Appendix 2)
- This helps parents to decide what content matter they would like their child to participate in
- The SPHE syllabus, policy and resources are available in the school for any parent wishing to examine these
- Visitors, however, can enhance the quality of the provision as long as they are used in addition to, not instead of, a planned programme of SPHE.

It is advisable to prepare questions beforehand and forward these to the visitor, so they have accurate information on the group's needs and to also get maximum benefit from the allocated time slot. This will facilitate student involvement in the conversation and also help with the planning.

Regular and continuous interaction between teacher and student is very important to promote confidence and openness. This provides an opportunity to create healthy and positive relationships which is the main principal of SPHE education.

ASSESSMENT, REPORTS AND RECORDING (www.ncca.ie)

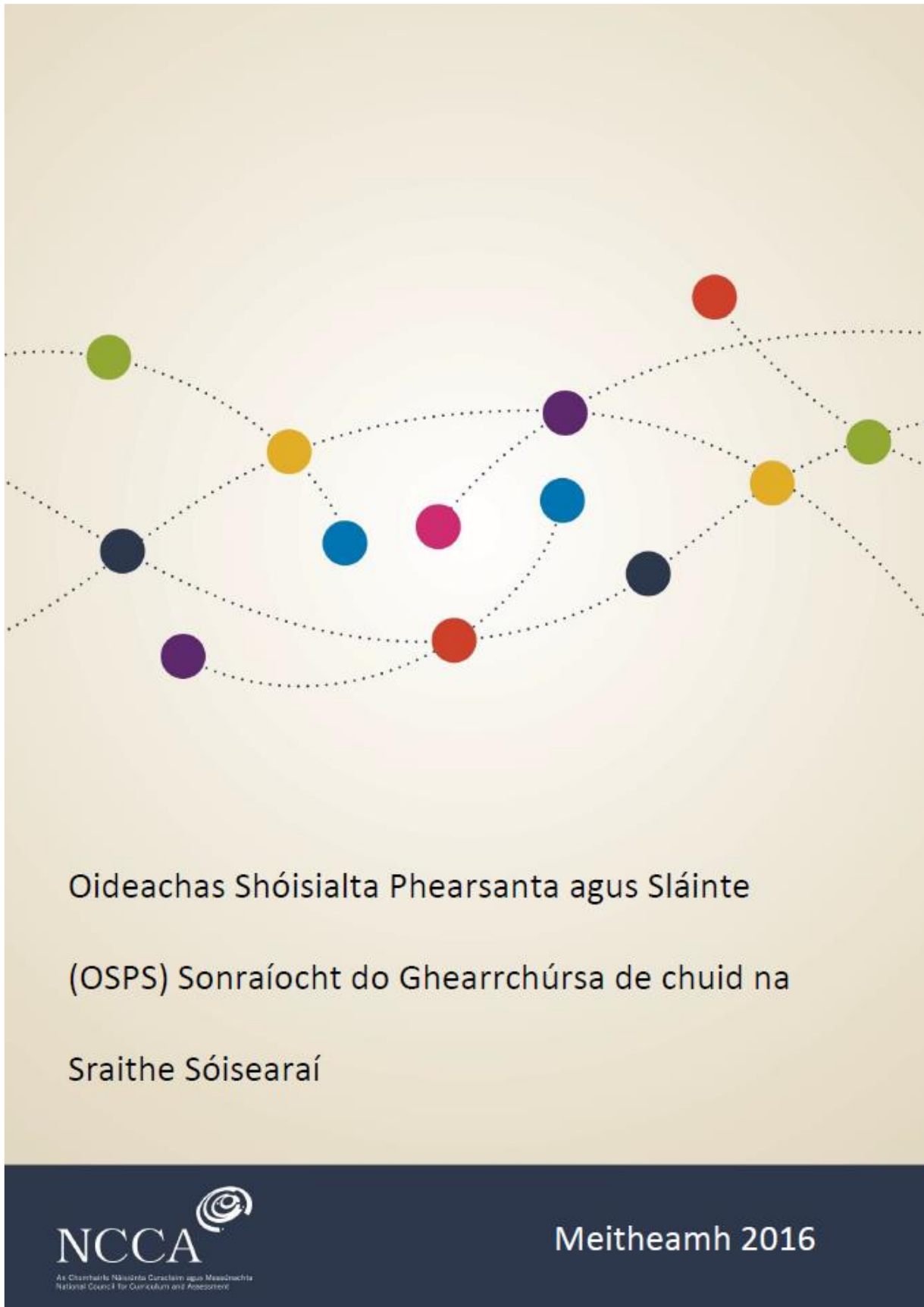
Essentially the aim of assessment and reporting at this stage of education is to support learning. This short course supports a wide range of approaches to assessment. Some learning outcomes are more suited to one off assessments while others are more suited to continuous assessment, depending on the student's participation in activities such as discussing, explaining, researching, presenting, planning and taking action. In these contexts the student, in conjunction with the teacher and fellow students, reflect on and

judge their own learning and the learning of others, by examining the quality of the selected pieces of work. The teacher plans the next stages in the learning process based on the feedback both given and received. Continuous assessment can support a student in their learning journey and in their preparation for the Classroom Assessment associated with this short course.

It is envisaged that students will provide evidence of their learning in different ways, including digital media, sound recordings and written pieces.

Assessment is more effective when it goes beyond marks and grades, and the reporting focuses not only on the student's past achievement but also on the next steps in their future learning. The subject teacher will have to complete a report for weeks 10, 20 and 30 exams on the VS Ware system. A student's progress and achievement in the short courses, including continuous assessments and classroom based assessments relating specifically to this short course, will be communicated to their parents through interim reporting and the Junior Cycle Profile of Achievement. Assessment Resources are available online to support teachers and schools. Along with the guidebook on the process involved in the Subject Learning and Assessment Review (SLAR), the Assessment Resources will include support material on learning, teaching, assessment and reporting.

APPENDIX 1 - JUNIOR CYCLE SHORT COURSE SPECIFICATION.

An Clár Ábhar

Oideachas Shóisialta Phearsanta agus Sláinte (OSPS) Sonraíocht do Ghearrchúrsa de chuid na Sraithe Sóisearaí	1
Meitheamh 2016	1
Intreoir don tsraith shóisearach	3
Réasúnaíocht	4
Aidhm	6
Forbhreathnú: Naisc	7
OSPS agus na ráitis foghlama	7
OSPS agus príomhscileanna	9
Forbhreathnú: Cúrsa	13
Ionchais maidir le scoláirí	15
<i>Torthaí Foghlama</i>	15
Measúnú agus tuairisciú	22
<i>Measúnú Rangbhunaithe</i>	22
Measúnú Rangbhunaithe: Tionscadal Deiridh	23
Na gnéithe cáilíochta	23
Measúnú cuimsitheach	23
Aguisín 1: Na Táscairí Leibhéil le haghaidh Leibhéal 3 den Chreat Náisiúnta Cáilíochtaí	25

Intreoir don tsraith shóisearach

In oideachas na sraithe sóisearaí cuirtear an scoláire ag croilár an eispéiris oideachasúil, á chumasú le páirt ghníomhach a ghlacadh ina phobal féin agus sa tsochaí, agus á chumasú freisin le tabhairt faoin bhfoghlaim go seiftiúil agus go muiníneach i ngach gné agus ag gach céim dá shaol. Tá an tsraith shóisearach uileghabhálach i dtaca le gach scoláire. Sa tsraith shóisearach cuirtear le comhionannas deise, rannpháirtíochta agus torthaí do chách.

Sa tsraith shóisearach cuirtear nasc níos fearr leis an bhfoghlaim ar fáil don scoláire mar go ndírítear ar chaighdeán na foghlama. Déantar taithí a sholáthar don scoláire atá mealltach agus taitneamhach, agus bainteach lena shaol. Is taithí d'ardchaighdeán a bhíonn iontu seo, cuireann siad go díreach le folláine fhisiciúil, mheabhrach agus shóisialta an fhoghlaimora, agus, de réir mar is féidir, cuireann siad deiseanna ar fáil le hinniúlachtaí agus le buanna an fhoghlaimora a fhorbairt maidir le cruthaitheacht agus le fiontar. Tógann clár an scoláire sa tsraith shóisearach ar an bhfoghlaim a rinne sé sa bhunscoil. Tacaíonn sé leis tuilleadh dul chun cinn a dhéanamh ina chuid foghlama. Cabhraíonn sé leis an scoláire chun na scileanna foghlama a fhorbairt a chabhróidh leis tabhairt faoi dhúshlán an tsaoil lasmuigh den scoil.

Réasúnaíocht

Is am í an luath-ógántacht ina dtarlaíonn athruithe móra do dhaoine óga, go fisiciúil, go mothúchánach agus go sóisialta. Trí mhodheolaíochtaí turgnamhacha agus obair ghrúpa a úsáid, tá an spás tiomnaithe agus an t-am ag an scoláire sa ghearrchúrsa seo a thuiscint agus a scileanna a fhorbairt le foghlaim faoi féin, le haire a thabhairt dó féin agus do dhaoine eile agus le cinntí eolacha a dhéanamh faoina shláinte agus a fholláine i ndomhan atá ag athrú go tapa.

In OSPS tugtar deiseanna don scoláire dul siar ar théamaí éagsúla a dhiríonn ar fhéinfheasacht agus meas ar dhaoine eile a fhorbairt, chomh maith leis na scileanna a bhaineann le féinbhainistiú, cumarsáid, plé le fadhbanna, cinnteoireacht agus tarraingt le daoine eile. Táthar eolach ar an gcur chuige bíseach i leith dul siar ar phríomhsmaointe agus ábhair nó tá sé i gcuir chuige reatha i leith OSPS. Tógann an cúrsa nua seo ar an gcur chuige sin ach cuireann sé béim freisin ar an tábhacht a bhaineann le gníomhú agus rannpháirtíocht an scoláire sa phróiseas foghlama mar nithe rithábachtacha don fhoghlaim san fhearann éifeachtach. Tá na scileanna atá i gceist rithábachtach le haghaidh féinchomhlíonadh, le maireachtáil i bpobail agus le haghaidh rannpháirtíocht iomlán san fhoghlaim tar éis OSPS. Cuirtear machnamh pearsanta, teacht aniar agus comhbhá chun cinn freisin trí OSPS.

Tá oideachas caidrimh agus gnéasachta (OCG) tábhachtach don duine óg ag an gcéim seo dá shaol. Bíonn cuid mhór eolais os a chomhair faoi chaidrimh agus gnéas ó fhoinsí neamhfhoirmiúla, na meáin agus ar líne. Tugann OSPS an comhthéacs inar féidir leis an duine óg foghlaim faoi shaincheistanna tábhachtacha fisiciúla, sóisialta, mothúchánacha agus morálta faoi chaidrimh, sláinte ghnéis agus féiniúlacht inscne, lena n-áirítear cén áit is féidir leis eolas iontaofa a fháil ó fhoinsí iontaofa.

Tá sé tábhachtach tógáil ar fhoghlaim an scoláire in OSPS sa bhunoideachas freisin. Faigheann foghlaim in OSPS tacaíocht, go bunúsach, ó thimpeallacht dhearfach, cumasaithe sa scoil iomlán agus ó bheartais/threoirínte ábhartha scoile, lena n-áirítear OCG, polasaí frithbhulaíochta agus polasaí maidir le mí-úsáid substaintí, agus treoirínte ar chosaint leanaí. Cuidíonn an mór-chomhthéacs seo don fhoghlaim in OSPS lena chinntiú go bhfoghlaimíonn an scoláire le cinntí eolacha a dhéanamh faoina shláinte agus faoina fholláine. Faigheann na cinntí seo tuilleadh tacaíochta agus spreagtha ó pholasaithe agus treoirínte scoile, pobail agus náisiúnta.

Sainnithníodh sé tháscaire – Gníomhach, Freagrach, Ceangailte, Athléimneach, Meas agus Feasach – sa tsraith shóisearach atá lárnach i bhfolláine an scoláire. Cuireann foghlaim in OSPS deiseanna foghlama ar fáil a dearadh le gach ceann de na táscairí sin a fheabhsú, ag cur, mar sin, le clár Folláine na scoile sa tsraith shóisearach.

Aidhm

Tá sé d'aidhm ag an ngearrchúrsa seo tuiscint dhearfach an scoláire ar a nádúr féin agus ar a shláinte agus fholláine fhisiciúil, shóisialta, mhothúchánach agus spioradálta a fhorbairt. Tá sé d'aidhm aige freisin cur ar chumas an duine óig caidrimh fholláine a fhorbairt agus a choinneáil.

Forbhreathnú: Naisc

Léirítear i dTáblaí 1 agus 2 ar na leathanaigh seo a leanas an chaoi a bhféadfaí OSPS a nascadh le gnéithe lárnacha den fhoghlaim agus den teagasc sa tsraith shóisearach.

OSPS agus na ráitis foghlama

Tábla 1: Naisc idir OSPS na sraithe sóisearaí agus na ráitis foghlama

Ráitis Foghlama	
Ráiteas	Samplaí d'fhoghlaim ghaolmhar sa chúrsa
RF 11: Gníomhaíonn an scoláire chun a leas féin agus leas daoine eile a chosaint agus a chothú.	Scrúdaíonn an scoláire an chaoi a n-imríonn a luachanna, dhearcthaí agus iompraíocht tionchar ar a shláinte agus fholláine féin agus ar shláinte agus folláine daoine eile. Forbraíonn sé acmhainní difriúla le tacú le daoine óga cinntí eolacha a dhéanamh dá bhfolláine féin agus d'fholláine daoine eile.
RF 5: Tá feasacht ag an scoláire ar luachanna pearsanta agus tuiscint ar an bpróiseas chun cinnteoireacht ar bhonn morálta a dhéanamh.	Bíonn an scoláire rannpháirteach i réimse gníomhaíochtaí a chuireann iompraíochtaí freagracha chun cinn agus a chuidíonn leis scileanna a fhorbairt le cinntí pearsanta agus grúpa a dhéanamh a léiríonn meas ar a dhínt féin agus ar dhínt daoine eile.
RF 6: Tuigeann an scoláire mar a chuireann luachanna, creidiúintí agus traidisiúin éagsúla leis na pobail agus leis an gcultúr ina maireann sé/sí agus tá meas aige/aici orthu.	In OSPS, bíonn deiseanna ag an scoláire tuairimí a phlé, fadhbanna a scrúdú agus cinneadh a dhéanamh faoin gcaoi a bhféadfaí tabhairt fúthu lena chomhscoláirí, ag cuidiú leis mar sin léirthuisicint a fháil don luach atá ar dhearcthaí difriúla. Trí chás-staidéir a scrúdú agus trí thabhairt faoi rólimirt, is féidir leis an scoláire foghlaim le níos mó comhbhá a bheith aige le
	daoine eile agus meas a bheith aige ar luachanna, creidiúintí agus traidisiúin dhifriúla.

OSPS agus príomhscileanna

I dteannta a n-inneachair agus a n-eolais shonraigh, tugann ábhair agus gearrchúrsaí na sraithe sóisearaí deiseanna don scoláire chun réimse leathan príomhscileanna a fhorbairt. Dírionn curaclam na sraithe sóisearaí ar ocht bpríomhscil.

Fíor 1: Príomhscileanna na sraithe sóisearaí

Cuireann an cúrsa seo deiseanna ar fáil chun tacú leis na príomhscileanna uile, ach tá roinnt díobh a bhfuil tábhacht ar leith leo. Saináithnítear sna samplaí thíos roinnt de na gnéithe a bhaineann le gníomhaíochtaí foghlama in OSPS. Chomh maith leis sin, is féidir leis an múinteoir a lán de na gnéithe eile de príomhscileanna ar leith a fhí isteach ina chuid pleanála don seomra ranga.

Tábla 2: Naisc idir OSPS na sraithe sóisearaí agus na príomhscileanna

An phríomhscil	Gné na príomhscile	Gníomhaíocht foghlama an scoláire
A bheith cruthaitheach	Roghanna a fhiosrú	Fiosraíonn agus measann an scoláire roghanna éagsúla i gcomhthéacs na gcinntí a dhéanann sé. Taifeadann sé agus cuireann sé a chuid foghlama in iúl ar bhealaí cruthaitheacha.
A bheith liteartha	Smaointe a chur in iúl go soiléir agus le cruinneas	Foghlaimíonn an scoláire lena chuid smaointe agus mothúchán a chur in iúl go soiléir agus le meas trí obair ghrúpa, rólimirt agus machnaimh, agus trí chásanna agus cás-staidéir a fhiosrú agus a phlé.
A bheith uimheartha	Sonraí a bhailiú, a léirmhíniú agus a léiriú	Bailíonn an scoláire faisnéis trí cheistneoirí, suirbhéanna agus taifid phearsanta agus cuireann sé a thátail i láthair i bhfoirm ghrafach do luchtanna féachana difriúla.
Cumarsáid	Éisteacht agus mé féin a chur in iúl	Foghlaimíonn an scoláire lena féin a chur in iúl go soiléir agus le meas, cúnamh a iarraidh, éisteacht le dearchtaí daoine eile agus smaointe agus tuairimí a phlé.
Eolas agus smaointeoireacht a bhainistiú	Eolas agus sonraí a bhailiú, a eagrú agus a mheas	Téann an scoláire i dtaithe ar an gcaoi agus na háiteanna ar féidir leis eolas agus tacaíocht a fháil lena shláinte chorportha

		agus mheabhrach a chothabháil ar bhealach iomlánaíoch.
Mé féin a bhainistiú	Aithne orm féin	Foghlaimíonn an scoláire níos mó faoi féin agus é ag tabhairt faoi ghníomhaireachtaí cinnteoireachta agus socraithe spriocanna. Foghlaimíonn sé le bheith solúbtha, é féin a eagrú, pleanáil a dhéanamh lena spriocanna a bhaint amach agus cothromaíocht ina shaol a fhorbairt.
Fanacht folláin	A bheith folláin, fisiciúil agus gníomhach	Foghlaimíonn an scoláire faoi fhreagracht a ghlacadh as a fholláine agus a chaidrimh. Foghlaimíonn sé freisin le haiste chothromaithe bia, gníomhaíocht choirp agus scíth a chur san áireamh mar chuid de stíl bheatha folláin.
Obair le daoine eile	Meas a bheith agam	Foghlaimíonn an scoláire faoi phróisis ghrúpa agus faoin gcaoi ar féidir le ballraíocht grúpa tionchar a imirt ar smaointeoireacht agus iompraíocht duine. Forbraíonn sé níos mó comhbhá agus é ag foghlaim faoi dhearcthaí daoine eile agus ag forbairt scileanna le tarraingt le daoine eile.

Forbhreathnú: Cúrsa

Dearadh an gearrchúrsa OSPS seo de chuid na sraithe sóisearaí le cur ar chumas an scoláire tuiscint dhearfach ar a nádúr féin a fhorbairt agus le tiomantas d'aire a thabhairt dó féin agus do dhaoine eile a fhorbairt.

Snáithe 1: Cé mé féin? Díríonn an snáithe seo ar fhéinfheasacht a fhorbairt agus ar fhéinmheas a thógáil.

Snáithe 2: Aire a thabhairt dom féin agus do dhaoine eile. Tugann an snáithe seo deiseanna don scoláire machnamh a dhéanamh ar an gcaoi is fearr is féidir leis aire a thabhairt dó féin agus do dhaoine eile.

Snáithe 3: Dul i bpáirt le chéile. Díríonn an snáithe seo ar an scoláire ag foghlaim faoi chaidrimh thábhachtacha ina shaol agus scileanna caidrimh a thógáil.

Snáithe 4: Mo mheabhairshláinte. Díríonn an snáithe seo ar mheabhairshláinte dhearfach a thógáil, ag scrúdú thaithí an duine óig ar easláinte mheabhrach agus ag foghlaim le tacú leis féin agus le daoine eile i dtréimhsí dúshlánacha.

Dialann foghlama pearsanta

Baineann go leor den fhoghlaim a dhéanann an scoláire in OSPS le tuairimí, luachanna agus mothúcháin agus bíonn sí pearsanta don scoláire. Ba chóir an scoláire a spreagadh le dialann foghlama phearsanta a choinneáil ar feadh an ghearrchúrsa, mar a mbeidh sé in ann machnamh príobháideach a dhéanamh ar a fhoghlaim in OSPS. Le comhaontú an scoláire, féadfar cuid de na hiontrálacha a úsáid le tacú le gníomhaíochtaí foghlama difriúla, ach go bunúsach tá an dialann foghlama phearsanta príobháideach agus is don scoláire amháin í.

Nuair a chuimhnítear ar a leochailí a d'fhéadfadh foghlaim an scoláire a bheith, tá sé rithábhachtach go gcomhaontódh an scoláire conradh lena chomhscoláirí agus lena mhúinteoir lena chinntiú gur timpeallacht mheasúil agus shábháilte é an rang OSPS le foghlaim in OSPS.

Léiríonn an Measúnú Rangbhunaithe a dtugtar breac-chuntas air thíos an fhoghlaim a dhéanfaidh an scoláire sa ghearrchúrsa seo ó CNCM. Féadfaidh an scoil aon ghearrchúrsa ó CNCM a chur in oiriúint

dá riachtanais shonracha féin agus do chomhthéacs na scoile. Má tá an cúrsa á chur in oiriúint, d'fhéadfadh go mbeadh ar an scoil an Measúnú Rangbhunaithe a athrú freisin, ionas go léirítear foghlaim an scoláire ann. Féadfaidh scoil a gearrchúrsa(i) féin a fhorbairt freisin, chomh maith le Measúnú Rangbhunaithe lena mbaineann. Tá treoirlínte ar fáil d'aon scoil ar mian léi a gearrchúrsa(i) féin a fhorbairt.

Ailínítear na torthaí foghlama sa ghearrchúrsa seo leis na Táscairí Leibhéal le haghaidh Leibhéal 3 den Chreat Náisiúnta Cáilíochtaí (Aguisín 1).

Dearadh an gearrchúrsa OSPS le haghaidh thart ar 100 uair an chloig de rannpháirtíocht an scoláire.

Ionchais maidir le scoláirí

Is scáth-théarma é *ionchais maidir le scoláirí* a nascann torthaí foghlama le samplaí anótáilte de shaothar scoláirí. I gcás na ngearrchúrsaí a d'fhorbair CNCM, beidh samplaí oibre a bhaineann le toradh foghlama ar leith nó le grúpa de thorthaí foghlama ar fáil. D'fhéadfadh go rachadh sé chun tairbhe scoile a dhearann a cuid gearrchúrsaí féin taisce samplaí d'obair scoláirí a chruthú le haghaidh plé agus tagartha amach anseo.

Torthaí Foghlama

Is ráitis iad na *torthaí foghlama* a chuireann síos ar an eolas, ar an tuiscint, ar na scileanna agus ar na luachanna ar chóir don scoláire a bheith ábalta a thaispeáint i ndiaidh dó an gearrchúrsa OSPS seo a chur i gcrích i rith na sraithe sóisearaí. Baineann na torthaí foghlama a leagtar amach sna táblaí seo a leanas le gach scoláire agus léiríonn siad torthaí don scoláire ag deireadh na tréimhse staidéir (thart ar 100 uair an chloig).

Tá uimhir le gach toradh laistigh de gach snáithe. Tá sé i gceist go gcabhródh an t-uimhriú le pleanáil an mhúinteora agus ní sheasann sé d'ordlathas tábhachta ar bith trasna na dtorthaí iad féin.

Snáithe 1: Cé mé féin?	
<i>Foghlaimíonn an scoláire faoi</i>	Torthaí foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Conas a fheictear dom mé féin agus daoine eile	1.1 léirthuiscint a bheith aige don tábhacht a bhaineann lena fhéinmheas féin agus le féinmheas daoine eile a thógáil 1.2 fáiltiú roimh dhifriocht idir daoine aonair bunaithe ar léirthuiscint dá uathúlacht féin
Bheith i d'ógánach	1.3 páirt a ghlacadh i bplé eolach ar thionchar na forbartha fisicí, mothúchánaí, síceolaíche agus sóisialta le linn na hógántachta 1.4 an chaoi a mbaineann gnéasacht agus féiniúlacht inscne le bheith i do dhuine daonna a aithint agus go bhfuil toisí bitheolaíocha, síceolaíocha, cultúrtha, sóisialta agus spioradálta leis
Féinbhainistíocht	1.5 spriocanna pearsanta gearrthéarmacha, meántéarmacha, agus fadtéarmacha a shainaithint mar aon le bealaí ina bhféadfaí iad a bhaint amach 1.6 scileanna cinnteoireachta a chur i bhfeidhm i réimse suíomhanna 1.7 eolas cuí agus iontaofa faoi shláinte agus folláine a aimsiú
Mo chearta agus cearta daoine eile	1.8 míniú a thabhairt ar an gcaoi ar féidir le steiréitíopáil cur le tuiscint agus le taithí duine ar chearta agus ar fholláine 1.9 léirthuiscint a bheith aige don tábhacht atá le hiompar measúil agus cuimsitheach chun timpeallacht shábháilte a chur chun cinn atá saor ó chlaontacht agus ó leatrom

Snáithe 2: Aire a thabhairt dom féin agus do dhaoine eile.	
<i>Foghlaimíonn an scoláire faoi</i>	Torthaí foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Fanacht folláin	<p>2.1 an chaoi a gcuireann aiste bia, gníomhaíocht choirp, codladh/scíth agus sláinteachas le féinmhuinín, féinmheas agus folláine a mheas</p> <p>2.2 léirmheas a dhéanamh ar éifeacht na meán, na fógraíochta agus tionchair eile ar chinntí an duine faoin tsláinte agus faoin bhfolláine</p> <p>2.3 cur síos a dhéanamh ar a gcuireann an muintearas chun cinn ar scoil, sa bhaile agus sa phobal trí chéile agus ar a ról féin chun timpeallacht chuimsitheach a chruthú</p> <p>2.4 idirdhealú a dhéanamh idir aire atá oiriúnach a thabhairt agus a fháil</p>
Úsáid substaintí	<p>2.5 na scileanna pearsanta agus sóisialta a thaispeáint chun aghaidh a thabhairt ar an mbrú chun toitíní a chaitheamh, alcól a ól agus/nó substaintí eile a úsáid</p> <p>2.6 machnamh a dhéanamh ar na hiarmhairtí pearsanta, sóisialta agus dlíthiúla a thagann lena úsáid drugaí féin nó le húsáid daoine eile</p> <p>2.7 léirmheas a dhéanamh ar an eolas agus na tacaí atá ar fáil do dhaoine óga i dtaca le húsáid substaintí</p>
Cumarsáid mheasúil	<p>2.8 scileanna na héisteachta gníomhaí agus na freagartha cuí a úsáid i gcomhthéacsanna éagsúla</p> <p>2.9 scileanna maithe cumarsáide a úsáid chun freagairt don cháineadh agus don aighneas</p>
Frithbhulaíocht	<p>2.10 cur síos a dhéanamh ar fhreagairtí cuí i leith teagmhais bhulaíochta</p> <p>2.11 breithmheas a thabhairt ar ról rannpháirtithe agus lucht féachana i dteagmhais bhulaíochta</p>

	2.12 athbheithniú a dhéanamh ar pholasáí frithbhulaíochta agus ar threoirlínte sábháilteacht idirlín na scoile agus míniú a thabhairt ar na himpleachtaí atá ann d'iompar agus do shábháilteacht phearsanta scoláirí
--	--

Snáithe 3: Dul i bpáirt le chéile	
<i>Foghlaimíonn an scoláire faoi</i>	Torthaí foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Cara bheith agat agus tú a bheith i do chara	<p>3.1 a bhfuil luachmhar ag daoine óga i gcaidrimh dhifriúla a oibriú amach agus an chaoi a n-athraíonn sé sin le himeacht aimsire</p> <p>3.2 meonta, scileanna agus dearchtaí a mheas a chabhraíonn chun cairdeas a dhéanamh, a choimeád agus a chríochnú go measúil</p> <p>3.3 a chumas a aithint chun cairdeas a dhéanamh agus a bheith aige</p>
An raon caidrimh	<p>3.4 na tionchair dhifriúla ar chaidrimh agus ar leibhéal dlúthchaidrimh a mhíniú</p> <p>3.5 anailís a dhéanamh ar dheacrachtaí caidrimh a bhíonn ag daoine óga</p>
Gnéasacht (collaíocht), féiniúlacht inscne agus sláinte ghnéis	<p>3.6 cur síos a dhéanamh ar thorthúlacht, giniúint, forbairt réamhbheith agus breith, agus na ceisteanna sláinte ar leith a bhaineann le gach ceann acu</p> <p>3.7 míniú a thabhairt ar a gciallaíonn sé aire a thabhairt dá shláinte ghnéis</p> <p>3.8 scileanna cumarsáide treallúsaí a thaispeáint chun tacú le cinnteoireacht fhreagrach, eolach faoi chaidrimh agus faoi shláinte ghnéis atá oiriúnach ó thaobh aoise agus forbartha de</p>

	3.9	machnamh a dhéanamh ar na gnéithe pearsanta agus sóisialta den ghnéaschlaonadh agus den fhéiniúlacht inscne
Tionchar na meán ar chaidrimh agus ar ghnéasacht	3.10	anailís chriticiúil a dhéanamh ar úsáid íomhánna gnéasacha agus ar steiréitíopáil inscne i gcineálacha éagsúla meán
	3.11	léirmheas a dhéanamh ar thionchar na meán ar a thuiscint ar chollaíocht agus ar shláinte ghnéis

Snáithe 4: Mo mheabhairshláinte	
<i>Foghlaimíonn an scoláire faoi</i>	Torthaí foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Meabhairshláinte dhearfach	<p>4.1 míniú a thabhairt ar a gciallaíonn sé meabhairshláinte dhearfach a bheith agat</p> <p>4.2 léirthuisctint a bheith aige don tábhacht a bhaineann le rudaí a phlé go mion, lena n-áirítear na naisc a aithint idir smaointe, mothúcháin agus iompar</p> <p>4.3 roinnt teicnící scíthe a chleachtadh</p>
Meabhairshláinte agus easláinte mheabhrach	<p>4.4 páirt a ghlacadh i bplé eolach ar cheisteanna meabhairshláinte a mbíonn taithí ag daoine óga agus/nó ag a chairde agus a theaghlach orthu</p> <p>4.5 léirthuisctint a bheith aige do mhaireachtáil le heasláinte mheabhrach</p> <p>4.6 léirmheas a dhéanamh ar na seirbhísí meabhairshláinte atá ar fáil do dhaoine óga go háitiúil</p> <p>4.7 míniú a thabhairt ar an tionchar suntasach a imríonn úsáid substaintí ar mheabhairshláinte an duine</p>
Ócáidí géara coscracha a láimhseáil	<p>4.8 raon straitéisí chun athléimneacht a thógáil a chleachtadh</p> <p>4.9 scileanna le dul i ngleic le deacrachtaí a úsáid chun dúshlán an tsaoil a bhainistiú</p>
Cailleadh agus méala	<p>4.10 míniú a thabhairt ar an réimse leathan ócáidí saoil ina bhféadfadh sé taithí a bheith aige ar chailleadh agus ar mhéala</p> <p>4.11 breac-chuntas a thabhairt ar na freagairtí pearsanta, sóisialta, mothúcháin agus fisiceacha i leith cailleadh agus méala</p> <p>4.12 comparáid a dhéanamh idir na bealaí ina gcuirtear cailleadh agus méala i láthair i gcomhthéacsanna agus i gcultúir éagsúla</p>

	<p>4.13 cur síos a dhéanamh ar an gcaoi a dtabharfadh sé aire dó féin agus a dtabharfadh sé tacaíocht do dhaoine eile ar ócáidí cailte agus méala</p>
--	---

Measúnú agus tuairisciú

Go bunúsach, is é cuspóir an mheasúnaithe agus an tuairiscithe ag an gcéim seo den oideachas tacú leis an bhfoghlaim. Tacaíonn an gearrchúrsa seo le héagsúlacht leathan cuir chuige i leith measúnú. Tá roinnt torthaí foghlama ann atá níos oiriúnaí do mheasúnú aonuaire, agus cuid eile atá níos oiriúnaí don mheasúnú ar bhonn leanúnach de réir mar a bhíonn an scoláire páirteach i ngníomhaíochtaí mar phlé, míniú, taighde, cur i láthair, pleanáil agus gníomhú. Sna comhthéacsanna sin, déanann an scoláire, i dteannta a mhúinteora agus a chomhscoláirí, machnamh ar a chuid foghlama féin agus ar fhoghlaim daoine eile agus tugann sé breithiúnas orthu trí bhreathnú ar chaighdeán na bpíosaí áirithe oibre. Pleanálann sé na chéad chéimeanna eile ina chuid foghlama, bunaithe ar an aiseolas a fhaigheann agus a thugann sé. Is féidir le measúnú leanúnach tacú leis an scoláire ina aistear foghlama agus ina ullmhúchán don Mheasúnú Rangbhunaithe a bhaineann leis an ngearrchúrsa seo.

Samhlaítear go dtabharfaidh an scoláire fianaise ar a fhoghlaim ar bhealaí éagsúla, lena n-áirítear meáin dhigiteacha, taifid fuaimne agus píosaí scríofa.

Is éifeachtaí an measúnú nuair a théann sé níos faide ná marcanna agus gráid, agus diríonn an tuairisciú ní amháin ar mar a d'éirigh leis an scoláire roimhe sin ach freisin ar na chéad chéimeanna eile le haghaidh na foghlama amach anseo. Cuirfear dul chun cinn agus gnóthachtáil an scoláire sna gearrchúrsaí, idir mheasúnuithe leanúnacha agus an measúnú rangbhunaithe a bhaineann go sonrach leis an ngearrchúrsa seo, in iúl dá thuismitheoirí sa tuairisciú eatramhach agus i bPróifíl Gnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (PGSS). Tá Acmhainní don Mheasúnú ar fáil ar líne chun tacú le múinteoirí agus le scoileanna. I dteannta an treoirleabhair faoin bpróiseas a bhaineann leis an Athbhreithniú ar Foghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ), áireofar sna hAcmhainní don Mheasúnú ábhar tacaíochta foghlama, teagaisc, measúnaithe agus tuairiscithe.

Measúnú Rangbhunaithe

Is ionann na Measúnuithe Rangbhunaithe agus tráth a ndéanann an múinteoir measúnú ar an scoláire sa mheasúnú sonrach/sna measúnuithe sonracha a leagtar amach i sonraíocht an ábhair nó an ghearrchúrsa. Beidh Measúnú Rangbhunaithe amháin i ngearrchúrsaí na sraithe sóisearaí. Nuair is féidir, glacfaidh múinteoirí na ngearrchúrsaí páirt i gcruinnithe athbhreithnithe ar fhoghlaim agus ar mheasúnú.

Measúnú Rangbhunaithe: Tionscadal Deiridh

Cuirfidh an scoláire Measúnú Rangbhunaithe amháin i gcrích bunaithe ar thorthaí foghlama i níos mó ná snáithe amháin ar an gcúrsa. Dearfar ábhar le haghaidh Measúnú Rangbhunaithe i gcomhairle leis na scoláirí. Cuspóir ar leith a bheidh ag an Measúnú Rangbhunaithe is ea aiseolas forbartha don scoláire a éascú le linn a rannpháirtíochta sa tasc agus ag deireadh an phróisis. Is féidir an measúnú rangbhunaithe don ghearrchúrsa OSPS a chur i gcrích sa dara bliain nó sa tríú bliain.

Is féidir an Measúnú Rangbhunaithe a tháirgeadh i bhformáid scríofa, dhigiteach, fise nó fuaime agus is féidir tacú leis sna formáidí sin trí agallamh nó cur i láthair a úsáid.

Na gnéithe cáilíochta

Tacaíonn na gnéithe cáilíochta le breithiúnas an scoláire agus an mhúinteora ar na Measúnuithe Rangbhunaithe agus is iad na critéir iad a úsáidfidh an múinteoir chun Measúnú Rangbhunaithe deiridh an scoláire a mheas.

Beidh sonraí níos mine ar fáil i dtreoirínthe measúnaithe ar leith le haghaidh OSPS maidir leis an measúnú agus tuairisciú sa ghearrchúrsa OSPS seo, lena n-áirítear gnéithe cáilíochta agus sonraí faoi na socruithe praiticiúla a bhaineann le measúnú an Mheasúnaithe Rangbhunaithe seo. Cuimseoidh na treoirínthe, mar shampla, an fad agus na leaganacha amach a mholtar le haghaidh phíosáí oibre an scoláire, agus tacaíocht i dtaca le breithiúnas ‘ar an iomlán’ a úsáid i ndáil leis na gnéithe cáilíochta.

Measúnú cuimsitheach

Is príomhghné de theagasc agus d’fhoghlaim ar scoil iad cleachtais mheasúnaithe chuimsithigh, mar chuid de mheasúnú leanúnach nó mar Mheasúnú Rangbhunaithe. Ba chóir go mbeadh na hoiriúntais, m.sh. an tacaíocht a thugann Cúntóir Riachtanas Speisialta nó tacaíocht teicneolaíochtaí cúntacha, ag teacht leis na socruithe a chuir an scoil i bhfeidhm chun tacú le foghlaim an scoláire i rith na scoilbhliana.

Sa chás go meastar i scoil go bhfuil sainriachtanas fisiciúil nó foghlama ag scoláire, is féidir oiriúntais réasúnta a chur i bhfeidhm chun tionchar an mhíchumais ar fheidhmiú an scoláire sa Mheasúnú Rangbhunaithe a laghdú, a oiread agus is féidir.

Bíonn oiriúntais a chuireann ar chumas gach scoláire teacht ar fhoghlaim agus measúnú bunaithe ar riachtanais shonracha. Mar shampla, féadfaidh scoláire nach bhfuil in ann clóscríobh go fisiciúil bogearraí deachtaithe atá saor in aisce a úsáid chun measúnuithe leanúnacha agus an Measúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích. Ar an gcaoi chéanna, féadfaidh scoláire nach bhfuil in ann labhairt fiseanna agus fotheidil a tharraingt/scríobh/chlóscríobh agus a chruthú le smaointe a chur i láthair agus in iúl. Má tá saindeacracht foghlama ag scoláire, d'fhéadfadh sé tairbhe a bhaint as tascanna agus as gníomhaíochtaí foghlama a chuirtear i láthair i mbealach difriúil. Tá treoirlínte cuimsitheacha faoi chuimsiú in iar-bhunscoileanna ar fáil [anseo](#) agus tá treoirlínte do mhúinteoirí scoláirí faoi Mhíchumais Ghinearálta Foghlama ar fáil [anseo](#).

Aguisín 1: Na Táscairí Leibhéil le haghaidh

Leibhéal 3 den Chreat Náisiúnta Cáilíochtaí

Forbraíodh an gearrchúrsa seo ar aon dul leis na Táscairí Leibhéil le haghaidh Leibhéal 3 den Chreat Náisiúnta Cáilíochtaí. De ghnáth bíonn baint ag an eolas, ag an scil agus ag an inniúlacht a ghnóthaítear le haghaidh theistiúchán agus dhámhachtainí Leibhéal 3 le forbairt phearsanta, le rannpháirteachas sa tsochaí agus sa phobal, le fostaíocht, agus le fáil ar oideachas agus ar oiliúint bhreise.

Leibhéal an Chreata 3	
Náisiúnta Cáilíochtaí	
Eolas	Raon sách fairsing eolais
<i>Fairsinge</i>	
Eolas	Tagairt nithiúil den chuid is mó agus roinnt tuisceana ar an ngaol idir gnéithe eolais
<i>Cineál</i>	
Fios gnó agus scil	Raon teoranta scileanna agus uirlisí praiticiúla agus cogaíochas a thaispeáint
<i>Raon</i>	
Fios gnó agus scil	Roghnú ó raon teoranta gnásanna éagsúla agus réitigh ar eolas a chur i bhfeidhm ar raon teoranta d'fhadhbanna intuartha
<i>Roghnaíocht</i>	
Inniúlacht	Gníomhú laistigh de raon teoranta comhthéacsanna
<i>Comhthéacs</i>	
Inniúlacht	Gníomhú faoi threoir le neamhspleáchas teoranta; feidhmiú i ngrúpaí aonchineálacha a bhfuil cleachtadh orthu
<i>Ról</i>	
Inniúlacht	Foghlaim le foghlaim i dtimpeallacht bhainistithe
<i>Foghlaim le foghlaim</i>	
Inniúlacht	Glacadh le freagracht teoranta as leanúnachas féintuisceana agus iompair
<i>Léargas</i>	

APPENDIX 2 - INFORMATION LETTER FOR PARENTS ON THE MATTER OF GUEST SPEAKERS

Coláiste Ghobnait

Inis Oírr | Oileáin Árann |

Co. na Gaillimhe.

+353 99 75016; +353 87 2232520

eolas.gobnait@gretb.ie

www.colaiasteghobnait.com

Principal: Bríd Ní Dhonnacha

Deputy Principal: Diane Ní Mhainín

Dear Parent/Guardian,

Guest speakers, under the RSE Programme, will be in the school on the

Description of Talk:

.....

.....

.....

.....

Please inform the school if you do not consent to your son/daughter being present for this talk.

Is mise, le meas,

.....
Teacher

APPENDIX 3 – GUEST SPEAKER CONSENT FORM TO BE COMPLETED BY THE SUBJECT TEACHER

Coláiste Ghobnait

Inis Oírr | Oileáin Árann |
Co. na Gaillimhe.
+353 99 75016; +353 87 2232520
eolas.gobnait@gretb.ie
www.colaiasteghobnait.com

Principal: **Bríd Ní Dhonnacha**

Deputy Principal: **Diane Ní Mhainín**

Guest Speaker Consent Form

Any staff member or student in their class who intends to invite any group, organisation or external person to come to the school to speak to students must complete the form below and give it to the Principal at least two weeks prior to date of the talk and before any contact is made with the person/group.

The Principal's consent must be sought prior to issuing the invitation. If consent is given, the responsible teacher must let the Secretary know of the arrangements and make the Deputy Principal aware of any substitution requirements or classroom changes. A teacher must be present for the talk/workshop.

If the talk relates to Relationships and Sexuality Education, in line with the Policy on that matter, then a week before the talk a consent form along with a briefing letter must be sent to parents.

Name of person/group/organisation:

Curriculum subject connected with the matter:

Description of talk/workshop

Date: Time: Class/Year Group(s):

Teacher's Signature: Date:

Principal's Signature: Date:

APPENDIX 4 – INFORMATION NOTE FOR PARENTS

‘Social, Personal and Health Education’ Programme

As part of the Social Personal and Health Education programme (SPHE Short Course) Relationships and Sexuality Education (RSE) will be taught for six weeks in Coláiste Ghobnait following the Christmas break.

Parents/Guardians are advised to avail of this opportunity to discuss RSE with their son/daughter.